

Posudek vedoucího bakalářské práce

Martina ČÍŽKOVÁ, Demografický vývoj farnosti Heřmanův Městec od pol. 17. do pol. 18. století (bakalářská práce), Pardubice 2023.

Bakalářská práce Martiny Čížkové s názvem *Demografický vývoj farnosti Heřmanův Městec od pol. 17. do pol. 18. století* je zajímavou historickodemografickou studií, která se zaměřuje na populační vývoj vybrané lokality od prvních dochovaných matričních knih farního úřadu Heřmanův Městec. Základní výzkumnou metodou se stala anonymní excerpce dat, která byla vzhledem k charakteru práce a časové náročnosti nejlepším východiskem.

Autorka rozdělila svou práci kromě úvodu a závěru na šest částí. Po seznámení s archivními prameny, základní literaturou a dějinami sledované lokality se již věnovala primárním demografickým ukazatelům – sňatečnosti, porodnosti a úmrtnosti. Každou tuto část opatřila teoretickým úvodem, který vhodně doplňuje prezentované výsledky. Samotný historickodemografický výzkum pak zakončila kapitolou věnující se sezónnosti a přirozenému přírůstku. Získaná data byla vhodně komparována s celozemskými údaji i dílčími výsledky z dalších lokalit.

Bakalářská práce je logicky vystavěna, zjištěná data jsou prezentována obvyklým způsobem, tabulky a grafy mají odpovídající úroveň. Některé tabulky však vidím jako nadbytečné, resp. nedostatečně vypovídající (např. Tab. 11). Nepovažuji to za chybu, spíše za prozatím nedostatečnou praxi autorky v prezentování historickodemografického výzkumu. Jazyková úroveň odpovídá pracím tohoto typu, drobné prohřešky jsou ještě v únosné míře. Poznámkový aparát by si zasloužil více pozornosti, v některých případech se nejedná o ČČH.

Výzkum nejstarších matrik s sebou nese značné limity, které jsou dány mnohdy torzovitými zápisy či neúplnými informacemi. Na první pohled se zdá, že pramenná základna je kvalitní a poskytuje vše potřebné. Autorka se velmi dobře zhostila práce s rozsáhlou matriční evidencí, metodou anonymní excerpce dat vytvořila funkční databázi a prezentovaná data odpovídají dochované evidenci. Nicméně se při pohledu na přirozený přírůstek nabízí podstatná otázka, a sice výpovědní hodnota nejstarších matričních knih. Na tomto místě si proto dovoluji položit otázku k obhajobě: Jak si vysvětlujete skokový nárůst počtu zemřelých v druhé dekádě 18. století? Interpretaci bych očekávala v závěru práce, kde je však uvedena pouze informace o počtu osob.

I přes výše uvedené drobné připomínky prokázala Martina Čížková schopnost práce s prameny, znalost primárních historickodemografických metod, orientaci v základní literatuře a dostatečnou prezentaci výsledků.

Bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně minus (B).

V Přelouči dne 12. května 2023

Mgr. Šárka Nekvapil Jirásková, Ph.D.